

Чи належить уповноважена особа до суб'єкта декларування в розумінні Закону України «Про запобігання корупції»?

12.10.2023 набрав чинності Закон про відновлення декларування. Одночасно стартувала й кампанія декларування за 2021–2022 рр., яка триватиме до 31.01.2024. Тому в цій статті розглянемо, чи потрібно уповноваженим особам подавати декларацію та які категорії осіб звільнено від подання або ж її подання відтерміновано.

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про запобігання корупції» (далі — Закон № 1700) (зі змінами) **суб'єктами декларування є особи** (а отже, такими, що зобов'язані подати декларацію), зазначені в пункті 1, підпунктах «а», «в»–«г» пункту 2, пункті 4 частини першої статті 3 цього Закону, та інші особи, які зобов'язані подавати декларацію відповідно до цього Закону.

Які особи подають декларацію?

Які особи не подають декларацію?

Суб'єктами декларування відповідно до Закону № 1700 є такі особи:

1) особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, **зокрема:**

- народні депутати України, депутати Верховної Ради АР Крим, депутати місцевих рад, **сільські, селищні, міські голови;**
 - **державні службовці, посадові особи місцевого самоврядування;**
 - **військові посадові особи Збройних Сил України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та інших утворених відповідно до законів військових формувань**, крім військовослужбовців строкової військової служби, курсантів вищих військових навчальних закладів, курсантів вищих навчальних закладів, які мають у своєму складі військові інститути, курсантів факультетів, кафедр та відділень військової підготовки, особовий склад штатних військово-лікарських комісій;
 - особи рядового і начальницького складу державної кримінально-виконавчої служби, особи начальницького складу служби цивільного захисту, Державного бюро розслідувань, НАБУ, особи, які мають спеціальні звання Бюро економічної безпеки України;
 - посадові та службові особи органів прокуратури, СБУ, Державного бюро розслідувань, НАБУ, Бюро економічної безпеки України, дипломатичної служби, державної лісової охорони, державної охорони природно-заповідного фонду, Державної податкової служби України, Держмитслужби України;
 - **посадові та службові особи інших державних органів**, у тому числі Фонду соцстрахування України та Пенсійного фонду, органів влади АР Крим;
 - члени правління Фонду соцстрахування України, Фонду загальнообов'язкового державного соцстрахування України на випадок безробіття, Пенсійного фонду, Наглядової ради Пенсійного фонду;
- 2) особи, які для цілей Закону № 1700 порівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування:
- **посадові особи юридичних осіб публічного права**, які не зазначені в пункті 1 частини першої статті 3 Закону № 1700;
 - особи, які входять до складу наглядової ради державного банку, державного підприємства або державної організації, що має на меті одержання прибутку, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;
 - Голова, заступники Голови, інші члени Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, крім обраних з числа здобувачів вищої освіти та представників всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, а також посадові особи секретаріату Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти;
 - представники громадських об'єднань, наукових установ, навчальних закладів, експертів відповідної кваліфікації, інші особи, які входять до складу конкурсних та дисциплінарних комісій, утворених відповідно до Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015 (зі змінами), Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» № 2493-III від 07.06.2001 (зі змінами), інших законів (крім іноземців-нерезидентів, які входять до складу таких комісій), Громадської ради доброчесності, утвореної відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» № 1402-VIII від 02.06.2016 (зі змінами), і при цьому не є особами, зазначеними в пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону № 1700;
 - голови та члени лікарсько-консультативних і медико-соціальних експертних комісій, а також голови, їх заступники, члени та секретарі позаштатних постійно діючих військово-лікарських і лікарсько-льотних комісій, які при цьому не є особами, зазначеними в пункті 1 частини першої статті 3 Закону № 1700.

Згідно з частиною п'ятою статті 45 Закону № 1700 **звільнено від подання декларації такі категорії осіб:**

- посадових осіб закладів, установ та організацій, які здійснюють основну діяльність у сфері соціального обслуговування населення, соціальної та професійної реабілітації осіб з інвалідністю і дітей з інвалідністю, соціального захисту ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях;
 - посадових осіб закладів, установ та організацій, які здійснюють основну діяльність у сфері охорони здоров'я (крім керівників закладів охорони здоров'я центрального, обласного, районного, міського (міст обласного значення, міст Києва та Севастополя) рівня, голів та членів лікарсько-консультативних комісій, медико-соціальних експертних комісій та військово-лікарських комісій);
 - посадових осіб закладів, установ та організацій, які здійснюють основну діяльність у сфері освіти (крім керівників вищих навчальних закладів та їх заступників);
 - посадових осіб закладів, установ та організацій, які здійснюють основну діяльність у сфері науки (крім президентів Національної академії наук України та національних галузевих академій наук, перших віце-президентів, віце-президентів та головних учених секретарів Національної академії наук України та національних галузевих академій наук, інших членів Президії Національної академії наук України та президій національних галузевих академій наук, обраних загальними зборами Національної академії наук України та національних галузевих академій наук відповідно, керівників науково-дослідних інститутів та інших наукових установ);
 - посадових осіб закладів, установ та організацій, які здійснюють основну діяльність у сфері культури, мистецтв, відновлення та збереження національної пам'яті, фізичної культури, спорту, національно-патріотичного виховання;
 - **військовослужбовців військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, військової служби за призовом осіб офіцерського складу (крім військовослужбовців, зазначених у пунктах 1-5 частини сьомої статті 45 Закону № 1700);**
 - військових посадових осіб із числа військовослужбовців військової служби за контрактом осіб рядового складу, військової служби за контрактом осіб сержантського і старшинського складу, військовослужбовців молодшого офіцерського складу військової служби за контрактом осіб офіцерського складу (крім військовослужбовців, зазначених у пунктах 1-5 частини сьомої статті 45 Закону № 1700).
- Відповідно до частини шостої статті 45 Закону № 1700 **декларацію не подають** іноземці-нерезиденти, які входять як незалежні члени до складу наглядової ради державного банку, державного підприємства, державної організації, що має на меті одержання прибутку, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі.

Примітка: у цілях визначення суб'єктів, на яких поширюється дія Закону № 1700 (відповідно до підпункту «и» пункту 1 частини першої статті 3 Закону), під «посадовими та службовими особами інших державних органів» слід розуміти працівників державних органів, які здійснюють функції представників влади або обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій.

Адміністративно-господарські функції (обов'язки) — це обов'язки з управління або розпорядження державним, комунальним майном (установлення порядку його зберігання, переробки, реалізації забезпечення контролю за цими операціями тощо). Такі повноваження в тому чи іншому обсязі є у начальників планово-господарських, постачальницьких, фінансових відділів і служб, завідувачів складами, магазинами, майстернями, ательє, їх заступників, керівників відділів підприємств, відомчих ревізорів та контролерів тощо.

Організаційно-розпорядчі функції (обов'язки) — це обов'язки щодо здійснення керівництва галузю промисловості, трудовим колективом, ділянкою роботи, виробничою діяльністю окремих працівників на підприємствах, в установах чи організаціях незалежно від форм власності. Такі функції виконують, зокрема, керівники міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, державних, комунальних підприємств, установ або організацій, їхні заступники, керівники структурних підрозділів (начальники цехів, завідувачі відділами, лабораторіями, кафедрами), їхні заступники, особи, які керують ділянками робіт (майстри, виконробы, бригадири тощо). Стосовно інших працівників державних органів, які виконують функції з обслуговування або технічні функції, то їх визнають посадовими чи службовими особами лише за умови, що разом із цими функціями вони виконують організаційно-розпорядчі або адміністративно-господарські обов'язки.

Подання декларації: термін подання, форма, порядок заповнення

	Строк подання декларації	Примітки
Термін подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (перелік цих осіб наведено вище)	щорічно до 1 квітня	Подання відбувається шляхом заповнення на офіційному вебсайті Національного агентства з питань запобігання корупції декларації за минулий рік за формою, затвердженою наказом цього агентства від 23.07.2021 № 449/21 (zareestrovano v Min'юсті України 29.07.2021 za № 987/36609). Порядок заповнення декларації також затверджено цим наказом.

<p>Подання декларації особами, які припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування (при звільненні)</p>	<p>протягом 30 календарних днів з дня припинення відповідної діяльності</p>	<p>Особи, які припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, подають декларацію за період, не охоплений раніше поданими деклараціями. Важливо! При звільненні, крім цієї декларації, яка подається протягом 30 календарних днів, потрібно буде подати ще й щорічну декларацію. Так, з 01.01 до 31.03.2024 включно публічні службовці (<i>крім тих, які мають право на відтермінування</i>) повинні подати щорічні декларації за 2023 звітний період.</p>
<p>Особи, які припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або іншу діяльність (після звільнення)</p>	<p>до 1 квітня наступного року після року припинення діяльності</p>	<p>Такі особи зобов'язані подати декларацію до 1 квітня наступного року після року припинення діяльності в установленому частиною першою статті 45 Закону № 1700 порядку за минулий рік.</p>
<p>Звільнення за переведенням</p>	<p>Не потрібно подавати декларацію</p>	<p>Звільнення за переведенням або у разі, якщо особа стала переможцем конкурсу і через це звільнилася з посади в одному органі й упродовж 30 календарних днів прийнята на посаду, яка також вимагає подання декларації, не вважається припиненням діяльності. У таких ситуаціях обов'язку подати декларацію при звільненні немає.</p>
<p>Виправлення в декларації. Виявлення недостовірних відомостей</p>		
<p>Право на виправлення декларації</p>	<p>Упродовж 30 днів після подання декларації суб'єкт декларування має право подати виправлену декларацію.</p>	

НАЗК/Суд виявив помилку (недостовірні відомості) в декларації	У разі притягнення суб'єкта декларування до відповідальності за неподання декларації або в разі виявлення у ній недостовірних відомостей, що підтверджується відповідним рішенням суду, яке набрало законної сили, або рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції, суб'єкт декларування упродовж 10 днів зобов'язаний подати відповідну декларацію, у тому числі виправлену декларацію з достовірними відомостями.
Самостійно виявлено помилку (недостовірні відомості) в декларації	У разі самостійного виявлення суб'єктом декларування у декларації недостовірних відомостей після спливу терміну для подання виправленої декларації, але до початку проведення Національним агентством з питань запобігання корупції повної перевірки цієї декларації, суб'єкт декларування може звернутися до цього агентства з листом із поясненням причин, що призвели до внесення недостовірних відомостей та неподання виправленої декларації у зазначений термін, додавши підтвердні документи. Подані суб'єктом декларування таким чином відомості мають бути розглянуті Національним агентством з питань запобігання корупції під час повної перевірки цієї декларації.

Особливості подання декларацій суб'єктами декларування — військовослужбовцями

Відповідно до частини сьомої статті 45 Закону № 1700 **суб'єкти декларування з числа військовослужбовців** Державної прикордонної служби України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Управління державної охорони України, Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, а також поліцейських поліції особливого призначення, **які під час дії воєнного стану залучені до ведення бойових дій у порядку**, визначеному частиною 4 статті 24 Закону України «Про Національну поліцію» № 580-VIII від 02.07.2015 (зі змінами) (крім суб'єктів декларування із числа військовослужбовців, зазначених у пунктах 1–5 цієї частини, **перелік наведено нижче**), зобов'язані **подати декларації не пізніше 90 календарних днів з дня настання першої з таких обставин:**

припинення або

скасування воєнного стану чи

звільнення з військової служби (служби в поліції).

Дія цієї частини **не поширюється на суб'єктів декларування з числа військовослужбовців** (отже, такі особи мають подавати декларації):

- 1) які проходять військову службу на посадах міністрів, заступників міністрів, керівників центральних та місцевих органів виконавчої влади та їх заступників, на інших посадах в апаратах міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів системи правосуддя або які відряджені на такі посади;
- 2) які входять до складу військово-лікарських комісій, лікарсько-льотних комісій або відряджені до них;
- 3) які проходять службу у територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки або відряджені до них (крім осіб рядового складу підрозділів охорони відповідних центрів);
- 4) які здійснюють (беруть участь у здійсненні) підготовку, організацію, проведення закупівель товарів, робіт та послуг відповідно до Закону України «Про оборонні закупівлі» № 808-IX від 17.07.2020 (зі змінами), Закону України «Про публічні закупівлі» або інших актів законодавства у сфері публічних (оборонних) закупівель, укладення договорів (контрактів), контроль за якістю товарів, робіт та послуг оборонного призначення, у тому числі:

уповноважені особи у розумінні Закону України «Про публічні закупівлі»;

особи, які входять до складу Міжвідомчої комісії щодо розгляду доцільності застосування процедури закупівлі товарів, робіт і послуг оборонного призначення у єдиного виконавця, якщо вартість закупівлі дорівнює або перевищує 200 мільйонів гривень;

особи, які входять до складу колегіального органу, що утворюється державним замовником відповідно до Закону України «Про оборонні закупівлі».

Не поширюється відтермінування подання декларацій для декларантів з числа **військовослужбовців** (п.п. 1-4 ч. 7 ст. 45 Закону):

→ які проходять військову службу на посадах міністрів, їхніх заступників, керівників ЦОВВ, місцевих органів виконавчої влади та їх заступників, на інших посадах в апаратах міністерств, інших ЦОВВ та місцевих органів виконавчої влади, органів системи правосуддя або відряджені на такі посади

→ які входять до складу військово-лікарських комісій (ВЛК), лікарсько-льотних комісій (ЛЛК) або відряджені до них

→ які здійснюють (беруть участь у здійсненні) закупівлі, укладання договорів, контроль за якістю товарів, робіт, послуг оборонного призначення

→ які проходять службу у територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП) або відряджені до них (крім осіб рядового складу підрозділів охорони відповідних центрів)

Ці категорії подають декларації за 2021, 2022, 2023 роки до 31 березня 2024 р.

Зверніть увагу, що постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану» від 11.11.2022 № 1275, зокрема, затверджено Особливості здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану, де пунктом 7 визначено, що **відповідальною за організацію та проведення оборонних закупівель може бути уповноважена особа/інша особа державного замовника та/або колегіальний орган**, що утворюється державним замовником та складається **не менше ніж із трьох осіб** такого державного замовника. Порядок організації діяльності такого колегіального органу визначається державним замовником;

особи, які здійснюють контроль за якістю товарів, робіт і послуг оборонного призначення на всіх етапах їх розроблення, виробництва, модернізації, ремонту та утилізації.

Суб'єкти декларування, зазначені в пунктах 1-4, **подають декларації у строки**, визначені частинами першою – четвертою статті 45 Закону № 1700, — **щорічно до 1**

квітня, виправлену декларацію — упродовж 30 днів після подання декларації.

5) на яких поширюється дія статті 52-1 Закону № 1700. Це, зокрема, особи, які за посадами, що вони займають, належать до кадрового складу розвідувальних органів України та / або займають посади, перебування на яких пов'язане з державною таємницею у зв'язку з безпосереднім здійсненням такими особами оперативно-розшукової, контррозвідувальної, розвідувальної діяльності, осіб, які безпосередньо забезпечують безпеку посадових осіб відповідно до Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» № 160/98 від 04.03.1998 (зі змінами), а також осіб, які претендують на зайняття таких посад, та осіб, які припинили діяльність.

Важливо! Заходи щодо декларування організуються і здійснюються у спосіб, що унеможлиблює розкриття належності таких осіб до відповідних державних органів чи військових формувань, у порядку, що визначається Національним агентством з питань запобігання корупції. Члени сім'ї таких осіб, які є суб'єктами декларування відповідно до Закону № 1700, з метою збереження державної таємниці зазначають дані про таких осіб в обсягах, формі та за змістом, що унеможлиблюють розкриття їх належності до зазначених органів.

Зверніть увагу: стаття 52-1 Закону № 1700 не поширюється на посадових осіб, які призначаються та звільняються з посад актами Президента України та Верховної Ради України, що не становлять державної таємниці. Такі особи **подають декларації осіб**, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, **у загальному порядку** (відповідно до розділу VII Закону № 1700).

Відповідно до частини восьмої статті 45 Закону № 1700 суб'єкти декларування, які зазначені у пункті 5, зобов'язані **подати декларації не пізніше 90 календарних днів з дня настання першої з таких обставин** — припинення чи скасування воєнного стану, звільнення з військової служби або в інший строк, визначений порядком здійснення заходів фінансового контролю, передбаченим абзацом першим статті 52-1 Закону № 1700.

Особливості подання декларацій особами, які перебувають на територіях, на яких ведуться активні бойові дії

Відповідно до частини дев'ятої статті 45 Закону № 1700 **суб'єкти декларування, які для здійснення службових повноважень на постійній основі перебувають на територіях, на яких ведуться активні бойові дії**, перелік яких визначається в установленому законодавством порядку, зобов'язані **подати декларації не пізніше 90 календарних днів з дня настання першої з таких обставин** — припинення чи скасування воєнного стану, звільнення (припинення повноважень) або визначення дати

завершення бойових дій для території активних бойових дій, на якій суб'єкт декларування перебуває.

Для визначення території активних бойових дій користуйтеся інструментом від Радника:

NOVINY | СТАТТІ | **ІНСТРУМЕНТИ** | КОНСУЛЬТАЦІЇ | НАВЧАННЯ | ТЕНДЕРНИЙ СУПРОВІД | ВІДЕО

Радник у сфері публічних закупівель
Все для закупівель на одному порталі

Підписатися

ЗАМОВНИКАМ ^ УЧАСНИКАМ ^ ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ ^ ПРАВОВА БАЗА ^ ЖУРНАЛИ КНИГИ ТЕСТИ

Головна — Інструменти — Воєнний стан

- Всі інструменти
- Радник
- Локалізація
- Тестування УО
- Пошук пального
- Аукціони
- Воєнний стан**
- Реєстри щодо платників податків
 - Ст. 17 Закону (п. 47 Особливостей) учасникам
 - Ст. 17 Закону (п. 47 Особливостей)

Воєнний стан

Саме тут зібрані корисні посилання, що допоможуть зорієнтуватись кожному, хто цього потребує, в окремих нормативно-правових актах, які стосуються воєнного стану.

Воєнний стан

Перелік черговості оплат Казначейством в період ВС

Перелік почергових платежів, які здійснюють Казначейство та органи Казначейства за дорученнями клієнтів з

radnuk.com.ua

Воєнний стан

НПА щодо тимчасово окупованих територій

Дане джерело покликане надавати актуальну інформацію щодо наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих

minre.gov.ua

Особливості подання декларацій особами, які перебувають на тимчасово окупованих територіях

Суб'єкти декларування, які перебувають на тимчасово окупованих територіях, перелік яких визначається в установленому законом порядку, зобов'язані подати декларації не пізніше 90 календарних днів з дня настання першої з таких обставин — припинення чи скасування воєнного стану або визначення дати завершення тимчасової окупації для тимчасово окупованих територій, на яких суб'єкт декларування перебуває (частина 10 статті 45 Закону № 1700).

Читайте також [«Території активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси: роз'яснення Мінреінтеграції та Мінекономіки»](#).

Інші особливості подання декларацій особами

Суб'єкти декларування, які є полоненими, інтернованими, зобов'язані **подати декларації не пізніше 90 днів з дня повернення на підконтрольну Україні територію** (частина дванадцята статті 45 Закону № 1700).

Суб'єкти декларування, які внаслідок поранення, контузії, каліцтва, захворювання, пов'язаних з виконанням обов'язків військової служби чи інших службових повноважень, перебувають на стаціонарному лікуванні (у тому числі за кордоном) або у відпустці для лікування та / або реабілітації, зобов'язані подати декларації не пізніше 90 днів з дня завершення відповідного стаціонарного лікування чи відпустки (частина тринадцята статті 45 Закону № 1700).

Згідно з частиною чотирнадцятою статті 45 Закону № 1700 **суб'єкти декларування, які серед членів сім'ї у відповідному звітному періоді мають осіб, щодо яких наявні** зазначені у частинах сьомій (крім осіб, зазначених у пунктах 1-4 частини сьомої цієї статті), 8-13 статті 45 Закону № 1700 обставини (у тому числі якщо такі члени сім'ї не належать до суб'єктів декларування), зобов'язані **подати декларації у строки, визначені частинами 7-13** цієї статті відповідно.

Зокрема, це стосується суб'єктів декларування, які серед членів сім'ї у відповідному звітному періоді мають осіб — суб'єктів декларування з числа військовослужбовців Державної прикордонної служби України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Управління державної охорони України, Збройних Сил України та інших військових формувань; суб'єктів декларування, на яких поширюється дія статті 52-1 Закону № 1700; суб'єктів декларування, які внаслідок поранення, контузії, каліцтва, захворювання, пов'язаних з виконанням обов'язків військової служби чи інших службових повноважень, перебувають на стаціонарному лікуванні (у тому числі за кордоном) або у відпустці для лікування та / або реабілітації.

Загальні висновки

Якщо відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» (з урахуванням Постанови № 1178/Постанови № 1275) уповноважену особу призначають із числа осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, і такі особи є суб'єктами декларування (*див. таблицьку на початку цієї статті*) у розумінні Закону № 1700, то, відповідно, такі особи мають подавати декларацію.

Також [НАЗК повідомляє:](#)

Які декларації потрібно подати після відновлення декларування?

